

преди. Въ одно времѧ съ Римъ прославилсѧ и другой р. хр. градъ *Картагенъ*, кого-то основала *Дидона*, сестра 880 Тирскаго царя въ 9-тый вѣкъ прѣдъ р. х. въ Африкѣ, до Средиземно море. Картагеняне-тѣ испрѣво были подчинени на жители-тѣ отъ *Ливійскаго* пустынѣ, но подирь и ѿколко столѣтія, Картагенъ ста-наль силно господарство. Картагеняне-тѣ съ имали тогава сильнѣ войскъ, и голѣмѣ флотъ, съ кои-то тѣи покорили съсѣдны-тѣ градове и населенія въ сѣвернѣ Африкѣ и иѣкои островы въ Средиземно море; освѣнъ това, тѣи съ имали колоніи въ Шпанії. Въ Картагенъ е управлявалъ сенатъ отъ 30 богаты граж-даны, подъ начальство на два сѣдія (*суффеты*).

Колко по-силни съ ставали Картагенъ и Римъ, толко повече тѣхны-тѣ жители мыслили за новы осво-енія. На Римляне-тѣ и Картагеняне-тѣ особенно ся искало да завладѣять плодородныя и прекрасныя островъ *Сицилію*. Отъ това ся породили между тѣхъ продѣлжителны войны, кои-то ся сврьшили съ истребленіе-то Картагенско. Тыя войны ся наречать *Пуническы*, отъ имѧ-то Пунянъ, както гы наречиали Картагенци-тѣ. Пуническы войны были три. Прѣвата ся начнала, зачто-то Римляне-тѣ излѣзали на сухо въ Сицилію и разбили Картагенци-тѣ, кои-то были вече завладѣли единъ градъ въ Сицилію.

Римляне-тѣ до тогава не съ имали флотъ, а безъ флотъ тѣи не могли да побѣдятъ Картагенци-тѣ, кои-то съ были силни на море. Заради това въ начяло-то на Пуническаго войнѣ, Римляне-тѣ нач-нали да правятъ военны корабли, и за два мѣсяцы направили доста сильнѣ флотъ. Римляне-тѣ съ были направили на всички-тѣ корабли голѣмы желѣзны ку-кы, съ кои-то закачвали непріятельски-тѣ корабли, че посль да съ ся были съ непріятеля като насухо; другояче не съ могли Римляне-тѣ да ся біжть на море.